

Vergaderjaar 2011–2012

28 625

Herziening van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Nr. 145

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 maart 2012

Naar aanleiding van uw verzoek van 17 februari jl. ontvangt u bijgaand een nadere toelichting op het bericht dat de Europese Commissie 14,6 miljoen euro aan landbouwsubsidie terugvordert van Nederland. Daarbij wordt tevens ingegaan op uw vraag of deze gelden worden teruggevorderd bij de begunstigden.

Inleiding

De genoemde correctie heeft betrekking op de implementatie en de controle van *cross compliance* door Nederland in de aanvraagjaren 2005, 2006 en 2007. *Cross compliance* vormt sinds 2005 een belangrijk onderdeel van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Dat betekent dat boeren moeten voldoen aan bepaalde beheerseisen uit de Europese regelgeving op het gebied van het milieu, de volks-, dier- en plantgezondheid, en dierenwelzijn. Daarnaast zijn er aanvullende eisen om landbouwgrond in goede landbouw- en milieuconditie te houden. Boeren die niet aan deze eisen voldoen worden gekort op de ontvangen steun uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. De controle op de *cross compliance* voorwaarden en het sanctioneren wordt in gedeeld beheer uitgevoerd door de lidstaten.

Bevindingen Europese Commissie

In 2007 heeft de auditdienst van de Europese Commissie een audit in Nederland uitgevoerd. Bij deze audit stuitte de Commissie op een aantal tekortkomingen. Zo had Nederland voor bepaalde doelstellingen nog geen controleerbare voorschriften vastgesteld. Daarnaast werd het totaal aantal voorgeschreven controles niet gehaald (1% van het aantal begunstigden) en kregen landbouwers naar de mening van de Europese Commissie te lage sancties opgelegd. Op grond van de Europese regelgeving betreffende de financiering van de landbouwfondsen kan de Europese Commissie een financiële correctie opleggen op de betalingen

aan lidstaten indien als gevolg van tekortschietende controles verliezen voor de fondsen (kunnen) zijn opgetreden. Indien de omvang van financiële schade voor het Landbouwarantiefonds niet te berekenen is, past de Europese Commissie een forfaitaire correctie toe. Bij de onderhavige audit over *cross compliance* heeft de Europese Commissie besloten over aanvraagjaar 2005 0,3% van het ontvangen budget te korten, over aanvraagjaar 2006 0,6% en over aanvraagjaar 2007 1%.

Advies bemiddelingsorgaan

Nadat de Europese Commissie in 2008 het voornemen bekendgemaakt had om Nederland vanwege de tekortkomingen een korting op te leggen, heeft Nederland deze zaak voorgelegd aan het onafhankelijke Bemiddelingsorgaan van het Europees Landbouw- en Garantiefonds (ELGF-fonds). Het Bemiddelingsorgaan oordeelde dat de Europese Commissie niet overtuigend heeft aangetoond dat de Nederlandse autoriteiten volkomen ondoeltreffend controleerden en heeft de Commissie in overweging gegeven de correctie te halveren. De Commissie heeft daar echter geen gehoor aan gegeven.

Andere lidstaten

De bevindingen in Nederland staan niet op zichzelf. Ook bij audits in andere lidstaten heeft de Commissie vergelijkbare tekortkomingen geconstateerd. Zo heeft de Europese Commissie 30 miljoen euro teruggevorderd van het Verenigd Koninkrijk, 7 miljoen euro van Duitsland en 70 miljoen euro van Frankrijk.

Vervolg

Voor de *cross compliance* zal Nederland niet overgaan tot terugvordering bij de eindbegunstigden. De tekortkomingen hebben namelijk betrekking op het beheers- en controlesysteem van Nederland.

Naar aanleiding van de audit heeft Nederland de nodige verbeteringen doorgevoerd. Voor diverse doelstellingen zijn controleerbare voorschriften vastgesteld. Het sanctieregime is aangescherpt en het aantal controles is opgevoerd. In 2011 heeft de Europese Commissie een vervolgaudit uitgevoerd naar de toepassing van *cross compliance* in Nederland. De uitkomsten van deze audit zijn nog niet bekend.

De geconstateerde tekortkomingen in de diverse lidstaten worden onder andere veroorzaakt door de complexiteit van de regelgeving en bepalingen die voor meerdere uitleg vatbaar zijn. In de huidige onderhandelingen over het nieuwe GLB zet ik daarom sterk in op vereenvoudiging van regelgeving, m.n. ook op het vlak van *cross compliance*.

Gevolgen voor begroting EL&I 2012

Voor eventuele door de Europese Commissie opgelegde financiële correcties, is een begrotingsreserve (artikel 16) binnen de begroting van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) gevormd. De onderhavige financiële correctie wordt in 2012 ten laste van deze interne begrotingsreserve gebracht.

De staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker